
Saksnr: 2019/101-32
Saksbehandlar: Even Vaular
Dato: 04.01.2021

Til: Trafikktryggingutvalet
Råd for menneske med nedsett funksjonsevne
Hovudutval for samferdsel og mobilitet

Frå: Fylkesdirektør for infrastruktur og veg

Pilotprosjekt for elsparkesyklar i Bergen kommune

Kommunen har sidan hausten 2019 vore i dialog med aktørar som har ønskt å drive kommersiell utleige i Bergen. Ein har erfart i Oslo og fleire europeiske byar at utleige-sparkesyklane kan skapa smått kaotiske tilstander og utfordringar for trafikktryggleiken. Gangareala har vore nytta både til framkome og parkering av doningane, og konflikhtar har oppstått med andre brukarar av gangareala, særleg blinde og svaksynte. Kommunen har i dette tidsrommet sett på moglegheitene for å regulera ei slik verksemd på ein måte som tar i vare framkome og tilgjengelegheit for alle andre brukarar av byromma.

I desember 2019 vart det gjennom Mobilitetslaboratorium for utvikling av smarte transportløysingar (MUST) invitert til ein workshop om betre mobilitetsløysingar for dei ytre bydelane i Bergen. MUST er eit samarbeid mellom staten, fylkeskommunen og kommunen, der målet er å gjera Bergen til ein føretrekt arena for testing av nyskapande transportløysingar. Det vart etter kvart utpensla ein idé om å gjera Åsane bydel til eit levande mobilitetslaboratorium, der ein kunne testa ut nye mobilitetstenester i eit offentleg-privat samarbeid. Samstundes med at ein var i gang med å rigga eit pilotprosjekt med Åsane, etablerte utleigeaktøren Ryde seg med elsparkesyklar i Bergen sentrum, utan at dei hadde løyve til dette frå kommunen.

Ettersom spelet har endra seg litt, har det vore behov for å gjera endringar i pilotprosjektet. Bymiljøetaten har no sett i gong eit pilotprosjekt for elsparkesyklar, med mål om å leggja til rette for ein god regulering av kommersiell utleige av elsparkesyklar i heile Bergen kommune. Sjølve pilotprosjektet er avgrensa til Bergen sentrum og Åsane bydel. Til grunn for prosjektet ligg følgjande føresetnader (utdrag frå vedlagte fagnotat frå Bymiljøetaten):

Forutsetningar for regulering

Bymiljøetaten leggjer følgjande forutsetningar til grunn for reguleringen:

1. Operatørene må dele data med kommunen
2. Operatørene må motta data fra kommunen
3. Variabel gategrunnsleie (eller -subsidiar)
4. Bruk av geosoner for smart regulering
5. Høy standard for miljøvennlig drift
6. God håndtering av feilparkering

Bymiljøetaten skriv at også andre tema vil inngå i piloten, som til dømes krav til vinterdrift, informasjon til brukarar, innretning for dialog med kommunen, med vidare.

Kommunalt råd for personar med funksjonsnedsetting handsama sak om prosjektet 29. oktober 2020, og kom med følgjande uttale:

«Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse mener at det er positivt at kommunen arbeider med dette og setter pris på at det står at vi kommer til å bli trukket inn i det videre arbeidet. KRPF er bekymret for dagens situasjon der løperhjul slenges rundt på fortauene og skaper vanskelige situasjoner for alle, men særlig for en del personer med funksjonsnedsettelse. Rådet håper at dette arbeidet vil finne en løsning på dette problemet.»

Prosjektet har fått Bergen bystyre si velsigning, etter at dei handsama saken om prosjektet 17. november 2020. Der fatta dei følgjande vedtak (i sak 348/20):

1. Bystyret gir sin tilslutning til at pilotprosjektet for regulering av kommersiell utleie av el-løperhjul gjennomføres, i tråd med forutsetningene som beskrives i saken.
2. Bystyret ber byrådet videreføre pilotprosjektet for sentrum og Åsane, i tråd med forutsetningene som beskrives i saken.
3. Ved pilotperiodens slutt, legger byrådet frem en egen sak som oppsummerer erfaringer fra pilotperioden og foreslår en permanent ordning for regulering av kommersiell utleie av mikromobilitet i Bergen kommune.
4. I tillegg til forutsetningene for regulering som er listet opp i saken skal følgende punkter inn i pilotprosjektet:
 - a) Etablering av lisensordning
 - b) Oppmerking av parkeringsarealer
 - c) Nattestenging av tjenesten
 - d) Bruk av «negative soner»
 - e) Saktekjøring i gatetun og allmenninger, ved skoler og barnehager, og ved trafikknutepunkter.
 - f) Informasjonskampanje sammen med el-sparkesykkel-selskapene om skikk og bruk
 - g) Kommunens håndheving av regler
 - h) Krav om at det skal brukes nullutslippskjøretøy i driften av tjenesten.»
5. Bystyret forutsetter at aktører som skal inngå i pilotprosjektet, og i et eventuelt videre samarbeid, dokumenterer at de har lønns- og arbeidsvilkår for sine ansatte som minst står i samsvar med relevante tariffavtaler.»

Både som deltakar i MUST, eigar av offentleg gategrunn i Bergen og samfunnsutviklar med ansvar for mellom anna trafikktryggleik og folkehelse, har me ein interesse av å følgja pilotprosjektet vidare. Fylkesdirektøren har vurdert ulike forslag til parkeringsareal for utleige-sparkesyklane og gitt løyve til bruk på areal der det ikkje er openberre konflikstar med andre brukarar. Vårt svar på søknadane om parkeringsareal er vedlagt dette notatet. Del av avtalen om bruk av våre areal er at me når som helst skal kunna endra på storleiken eller ta vekk parkeringsareala dersom me ser at det ikkje fungerer. Framkome og trafikktryggleik ligg til grunn for vurderingane våre.

Vedlegg

- 1 Pilotprosjekt el-løparhjul Bergen - Fagnotat dagsett 5. oktober 2020
- 2 Pilotprosjekt el-løparhjul Bergen - Saksframstilling byrådet
- 3 Pilotprosjekt el-løparhjul Bergen - Uttale kommunalt råd for personar med funksjonsnedsetting
- 4 Pilotprosjekt el-løparhjul Bergen - vedtak bystyret 17.11.20
- 5 Svar på søknader om parkeringsareal for el-sparkesyklar på fylkeskommunal veggrunn - pilotprosjekt - Bymiljøetaten - Bergen kommune